

Raetsheren van Orden B.V.
Registermakelaar in Assurantiën

Raetsheren

ALGEMENE VOORWAARDEN

Bouw- en Montagewerken C1701

Arcadialaan 36a
1813 KN Alkmaar
Postbus 1015
1810 KA Alkmaar

T 072 541 41 51
F 072 540 82 66

home@raetsheren.nl
www.raetsheren.nl

KvK Alkmaar
35024728

Vergunningnummer AFM
12008569

Inhoudsopgave

Algemene Bepalingen	3
1 Algemene begripsomschrijvingen	3
2 Onzeker voorval	4
3 Termijnen	4
4 Nadere dekkingsomschrijving	5
5 Tussentijdse beëindiging van de verzekeringsovereenkomst	5
6 Berekening van de premie	6
7 Eigen risico	6
8 Primaire dekking	6
9 Bereddingskosten	6
10 Verplichtingen van de verzekeringnemer en/of de tot uitkering gerechtigden	6
11 Schaderegeling	7
12 Schadevaststelling	8
13 Algemene uitsluitingen	9
14 Premie en schadebetaling	10
15 Zoekkosten	11
16 Schaderegeling en (voorschot) betaling	11
17 Afmakingscourtage (excl. rubriek 2)	12
18 Volgverzekeraars	12
19 Verjaring	12
20 Oversluiting	12
21 Opzegging bij verminderde solvabiliteit	12
22 Prioriteitsbepaling	12
23 Terrorisme (NHT)	13
24 Geschillenregeling	14
25 Slotbepalingen	15
Voorwaarden per rubriek	16
1 Rubriek 1: het werk	16
2 Rubriek 2: aansprakelijkheid	18
3 Rubriek 3: eigendommen opdrachtgever	20
4 Rubriek 4: aannemersmaterieel	21
5 Rubriek 5: eigendommen bouwdirectie en personeel	22

Algemene Bepalingen

1 Algemene begripsomschrijvingen

In deze polis wordt – tenzij in de rubriekvoorwaarden anders is omschreven – verstaan onder:

1.1 Verzekerden

- a. de verzekeringnemer;
- b. de opdrachtgever c.q. de bouwdirectie;
- c. de hoofdaannemer, aannemer(s), onderaannemer(s) en installateur(s);
- d. de ontwerper(s), architect(en), adviseur(s) en constructeur(s);
- e. voor zover nog niet genoemd de overige bij het werk betrokken partijen die in verband met het verzekerde werk op het bouw- /montageterrein aanwezig zijn;
- f. de eigenaar van het werk.

1.2 Materiële beschadiging

Een objectieve, blijvende aantasting van de vorm en/of structuur van een zaak die naar verkeersopvattingen de stoffelijke gaafheid van de zaak kenmerkt.

1.3 Verlies

Het fysiek niet meer kunnen beschikken over een zaak, terwijl herkrijging van die zaak niet te verwachten is of de feitelijke directe kosten van de herkrijging gelijk zijn aan of groter zijn dan de waarde van de zaak.

1.4 Bedrijfsschade

Geldelijk nadeel bestaande uit het verlies van nettowinst en de doorgaande vaste lasten waar geen inkomsten meer tegenover staan, als gevolg van stagnatie in het bedrijf door materiële beschadiging en/of verlies.

1.5 Eindwaarde

De uiteindelijke aanneemsom van het verzekerde werk, met inbegrip van:

- a. de gerealiseerde en verrekenende stijgingen in prijzen en lonen;
- b. het meer- en minder werk;
- c. en voor zover meeverzekerd, vermeerderd met:
- d. de werken buiten bestek;
- e. de waarde van de door de opdrachtgever en/of de eigenaar zelf uitgevoerde werkzaamheden;
- f. de waarde van de door de opdrachtgever en/of de eigenaar gebruikte of beschikbaar gestelde (bouw-)componenten;
- g. de BTW (indien en voor zover van toepassing);
- h. de honoraria van architecten, adviseurs, constructeurs alsmede ontwerpers;
- i. de kosten van toezicht en controle door de bouwdirectie.

1.6 Het werk

- a. het in de polis omschreven object op het bouw-/montageterrein waar het werk uiteindelijk wordt opgeleverd, in aanbouw en/of gereed;
- b. de componenten die voor rekening en risico van een verzekerde op het bouw-/montageterrein waar het werk uiteindelijk wordt opgeleverd, aanwezig zijn en die bestemd zijn om blijvend in het in de polis omschreven object te worden opgenomen;
- c. de kosten van het (de)monteren van hulpconstructies en hulpwerken zoals steigers, bekistingen, damwanden, mallen, die op het bouw-/montageterrein waar het werk uiteindelijk wordt opgeleverd, aanwezig zijn en die nodig zijn om het in de polis omschreven object op de in het bestek of aannemingsovereenkomst aangegeven wijze te bouwen;
- d. de hulpconstructies en hulpwerken als omschreven onder lid c. indien en voor zover de vervangingswaarde is vermeld op het polisblad.

1.7 Gebeurtenis

Een voorval of een reeks met elkaar verband houdende voorvallen met één en dezelfde oorzaak.

1.8 Bereddingskosten

Kosten van maatregelen die tijdens de geldigheidsduur van de verzekering door of vanwege verzekeringnemer of een verzekerde worden getroffen en redelijkerwijs geboden zijn om het onmiddellijk dreigend gevaar van schade af te wenden, waarvoor – indien gevallen – een verzekerde aansprakelijk zou zijn en de verzekering dekking biedt, of om die schade te beperken. Onder kosten van maatregelen wordt in dit verband mede verstaan schade aan zaken die bij het nemen van de hier bedoelde maatregelen worden ingezet.

1.9 Opruimingskosten

De als gevolg van een onder de polis gedekte schade daadwerkelijk gemaakte kosten voor het afbreken, opruimen, afvoeren, storten en vernietigen van verzekerde zaken.

1.10 Milieuaantasting

Uitstoten, lozen, doorsijpelen, loslaten of ontsnappen van enige vloeibare, vaste of gasvormige stof, voor zover die een prikkelende of een besmetting of bederf veroorzakende of een verontreinigende werking heeft in of op de bodem, de lucht, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang).

1.11 Eigendommen opdrachtgever

Roerende en onroerende zaken – met uitsluiting van de ten behoeve van het werk te gebruiken of beschikbaar gestelde bouwcomponenten, materieel en hulpconstructies – welke eigendom van de opdrachtgever zijn of worden, of waarvoor deze krachtens overeenkomst verantwoordelijk is.

1.12 Aannemersmaterieel

Alle op of nabij het uiteindelijke bouw-/montageterrein voor de uitvoering van het werk aanwezige:

- a. keten, loodsen en daarin aanwezige bedrijfsuitrusting/inventaris;
- b. gereedschappen, machines en werktuigen.

1.13 Eigendommen bouwdirectie en personeel

De op of nabij het uiteindelijke bouw-/montageterrein aanwezige persoonlijke eigendommen van de bouwdirectie en van personen in dienst van een verzekerde en betrokken bij het werk.

1.14 Testen

Het opstarten en/of laten functioneren en/of stilzetten van machines en installaties of delen hiervan onder omstandigheden die de werking in de definitieve toestand benaderen, bereiken of overschrijden.

2 Onzeker voorval

Deze overeenkomst beantwoordt – tenzij partijen uitdrukkelijk anders zijn overeengekomen – aan het vereiste van onzekerheid als bedoeld in artikel 7:925 Burgerlijk Wetboek, indien en voor zover de door verzekerde of (een) derde(n) geleden schade op vergoeding waarvan jegens verzekeraar respectievelijk een verzekerde aanspraak wordt gemaakt, het gevolg is van een gebeurtenis waarvan voor partijen ten tijde van het sluiten van de verzekering onzeker was dat daaruit schade voor de verzekerde respectievelijk de derde(n) was ontstaan dan wel naar de normale loop van omstandigheden zou ontstaan.

3 Termijnen

3.1 De verzekeringstermijn vangt aan op de op het polisblad vermelde ingangsdatum te 00.00 uur en eindigt ten aanzien van:

- a. de bouw-/montagetermijn: op de op het polisblad vermelde einddatum te 24.00 uur of zoveel eerder als het werk is opgeleverd;
- b. de testtermijn (indien en voor zover contractueel overeengekomen): te 24.00 uur op de dag van het verstrijken van het voor deze termijn op het polisblad genoemd aantal dagen/weken binnen de hierboven bedoelde bouw-/montagetermijn of zoveel eerder als het testen is beëindigd;
- c. de onderhoudstermijn (daarmee gelijk te stellen aan garantietermijn) ongeacht hetgeen in bestek of (aannemings)overeenkomst is overeengekomen: te 24.00 uur op de dag van het verstrijken van het voor deze termijn op het polisblad genoemd aantal weken/maanden na de hierboven bedoelde bouw-/montagetermijn dan wel testtermijn.

3.2 Verlenging van de bouw-/montagetermijn

Indien het werk op de op het polisblad genoemde einddatum van de bouw-/ montagetermijn nog niet voltooid is of nog niet geheel in gebruik genomen is, dan heeft verzekeringnemer het recht de verzekering 3 maanden te verlengen op basis van gelijke condities en tegen een premie die niet meer zal bedragen dan pro rata temporis, tenzij op het polisblad anders is vermeld.

De verzekeringnemer dient voor de einddatum de wens tot verlenging kenbaar te maken aan de verzekeraar. Eventuele verdere verlengingen zijn nader overeen te komen. Mocht op de einddatum van de bouw-/montagetermijn nog geen oplevering hebben plaatsgevonden en mocht over verlenging geen overeenstemming zijn bereikt, dan vervalt de eventuele medeverzekering van de test- en/of onderhoudstermijn onder teruggave van de premie voor de test- en/of onderhoudstermijn.

3.3 Deeloplevering

Indien delen van een werk voor beëindiging van de bouw-/montagetermijn worden opgeleverd aan de uiteindelijke opdrachtgever, dan gaat voor die delen - in afwijking van het gestelde in artikel 3.1 - op de datum van de oplevering de onderhoudstermijn in, indien meeverzekerd.

3.4 Testtermijn

Indien het testen niet is voltooid binnen de in de polis aangegeven aparte testtermijn, kan een verlenging van de testtermijn worden overeengekomen tegen nader overeen te komen premie en voorwaarden. De verzekeringnemer dient voor het eind van de testtermijn de wens tot verlenging kenbaar te maken aan zijn verzekeraar. Mocht over verlenging geen overeenstemming worden bereikt, dan is schade als gevolg van testen, ontstaan na de in de polis aangegeven testtermijn uitgesloten van dekking.

De dekking voor het testen van gebouw gebonden installaties behoeft niet vooraf overeen gekomen te worden en is automatisch verzekerd.

3.5 Ontdekkingstermijn

Een termijn van 12 maanden die aanvangt op de dag volgend op die waarop de op het polisblad vermelde verzekeringstermijn eindigt en waarbinnen schaden die binnen de verzekeringstermijn zijn ontstaan, maar eerst daarna zijn ontdekt, bij de verzekeraar kunnen worden aangemeld.

4 Nadere dekkingsomschrijving

Ongeacht het tijdstip waarop zij werd veroorzaakt, is uitsluitend verzekerd schade en/of aansprakelijkheid voor schade die is ontstaan binnen de verzekeringstermijn en uiterlijk is aangemeld voor het einde van de ontdekkingstermijn.

5 Tussentijdse beëindiging van de verzekeringsovereenkomst

De verzekeraar heeft het recht de verzekeringsovereenkomst tussentijds te beëindigen in geval van:

5.1 Faillissement

Onder verwijzing naar artikel 10.1 heeft de verzekeraar het recht de verzekeringsovereenkomst te beëindigen binnen 2 maanden nadat hij bekend is met het aanvragen van het faillissement dan wel surseance van betaling van de verzekeringnemer, met in achtneming van een opzegtermijn van 2 maanden. De verzekering loopt gedurende de opzegtermijn onverminderd door ten behoeve van alle verzekerden. Tijdens deze periode vindt overleg plaats met de verzekeringnemer en eventueel andere bij het werk betrokken partijen over voortzetting van de verzekering voor de nog resterende verzekerde termijnen. Indien binnen de opzegtermijn geen overeenstemming wordt bereikt over voortzetting zal de verzekering worden beëindigd op de opzegdatum en zal de onverdiende premie worden gerestitueerd.

5.2 Risicowijziging

Deze verzekering is aangegaan op grond van de door of namens verzekeringnemer verstrekte inlichtingen, ontwerp, bestek, tekeningen en/of overige informatie. Zodra sprake is van een risicowijziging die een verzwarende van het risico inhoudt van dien aard dat de verzekeraar bij bekendheid daarmee ten tijde van het sluiten van de verzekering de overeenkomst nimmer, dan wel niet op dezelfde voorwaarden en/of tegen dezelfde premie had gesloten, heeft de verzekeraar het recht de verzekering tussentijds schriftelijk op te zeggen, met inachtneming van een opzegtermijn van 2 maanden. Zolang over deze risicowijziging nog geen overeenstemming is bereikt, bestaat geen dekking voor schade die het gevolg is van een dergelijke wijziging.

5.3 **Bedrog, misleiding**

Ingeval de verzekeringnemer en/of de tot uitkering gerechtigde of een derde met goedvinden van de verzekeringnemer en/of de tot uitkering gerechtigde met het opzet hem te misleiden enige verplichting als bedoeld in artikel 10 niet nakomt, dan heeft de verzekeraar het recht de verzekering tussentijds met onmiddellijke ingang schriftelijk op te zeggen.

Deze tussentijdse opzegging zal niet met onmiddellijke ingang gelden voor de overige verzekerden, waarvoor in dat geval de bepalingen van artikel 5.1 overeenkomstig van toepassing zijn.

6 **Berekening van de premie**

- 6.1** De bij de aanvang van de verzekering berekende premie is gebaseerd op de geschatte eindwaarde. Na afloop van de bouw-/montagetermijn wordt de definitieve premie vastgesteld op basis van de eindwaarde. Indien de eindwaarde méér bedraagt dan de geschatte eindwaarde, is een suppletiepremie verschuldigd over het meerdere. Indien de eindwaarde minder bedraagt dan de geschatte eindwaarde, zal restitutie van premie worden gegeven met inachtneming van de eventueel op het polisblad vermelde minimumpremie. De verrekening zal geschieden op basis van de uiteindelijk voor de verzekering geldende premievoet. De verzekeringnemer dient binnen 6 maanden na afloop van de bouw-/montagetermijn opgave te doen aan de verzekeraar van de eindwaarde van het werk en de verzekeraar desgewenst in de gelegenheid stellen de opgave te verifiëren.

Indien verzekeringnemer in gebreke blijft, heeft de verzekeraar het recht de eindwaarde vast te stellen op de geschatte eindwaarde vermeerderd met het percentage van de overdekking zoals vermeld op het polisblad. Deze vaststelling is bindend voor de verzekeringnemer.

7 **Eigen risico**

Ingeval van schade onder meer rubrieken als gevolg van één gebeurtenis, zal slechts eenmaal een eigen risico – en wel het hoogst toepasselijke – op het totaal der schadebedragen in mindering worden gebracht. In geval van dood en/of letselschaden onder rubriek 2: aansprakelijkheid zal geen eigen risico van toepassing zijn.

8 **Primaire dekking**

Deze verzekering geeft een primaire dekking voor alle rubrieken die volgens het polisblad zijn meeverzekerd, tenzij in de polis uitdrukkelijk anders is overeengekomen.

De verzekeraar doet afstand van enig recht van verhaal op elders lopende verzekeringen van verzekerden, tenzij in de polis anders is bepaald.

9 **Bereddingskosten**

Zelfs al worden de verzekerde bedragen overschreden, verleend deze verzekering, zo nodig boven de verzekerde som, het door de verzekeringnemer/verzekerde gemaakte bedrag aan bereddingskosten tot maximaal 50 procent van het onder rubriek 1: het werk verzekerde bedrag per gebeurtenis.

10 **Verplichtingen van de verzekeringnemer en/of de tot uitkering gerechtigden**

10.1 **Verplichtingen bij faillissement of surseance van betaling**

Onder verwijzing naar artikel 5.1 is de verzekeringnemer, zodra deze bekend is met het aanvragen van zijn faillissement dan wel surseance van betaling, verplicht de verzekeraar hiervan ten spoedigste, doch in ieder geval binnen 1 maand, in kennis te stellen. Indien de verzekeringnemer dit verzuimt, eindigt de verzekering automatisch zonder dat opzegging door verzekeraars heeft plaatsgevonden 2 maanden na het aanvragen van zijn faillissement dan wel surseance van betaling.

10.2 Verplichtingen bij schade

Zodra verzekeringnemer of de tot uitkering gerechtigde op de hoogte is of behoort te zijn van een gebeurtenis die voor de verzekeraar tot een uitkeringsplicht kan leiden, is hij verplicht:

- a. de verzekeraar zo spoedig mogelijk als redelijkerwijs van hem gevorderd mag worden, hiervan kennis te geven;
- b. de verzekeraar alle van belang zijnde gegevens te verstrekken;
- c. alle stukken die op de schade betrekking hebben, zoals brieven, dagvaardingen en schikkingsvoorstellen aan de verzekeraar door te zenden;
- d. zich te onthouden van alles wat de belangen van de verzekeraar zou kunnen schaden;
- e. alle beschadigde delen voor inspecties c.q. expertises te bewaren, tenzij anders met de verzekeraar of de benoemde expert(s) is overeengekomen;
- f. alle redelijkerwijs te verlangen medewerking tot regeling en vaststelling van de schade te verlenen en voorts aan de verzekeraar of de benoemde expert(s) op verzoek toegang te verschaffen tot bouw/montageterreinen, het werk of enig onderdeel daarvan dat volgens mededeling beschadigd is;
- g. aan de verzekeraar over te laten: het regelen van schade met een benadeelde derde partij, het voeren van een burgerlijk geding en, indien de verzekeraar dit wenselijk acht, het leiden van de verdediging in geval van een strafproces, alsmede het nemen van alle beslissingen welke hieruit voortvloeien of hiermede in verband staan;
- h. alle aanwijzingen van de verzekeraar of de door hen benoemde expert(s) op te volgen;
- i. ingeval van (een vermoeden van) een strafbaar feit dat verband houdt met de schade, zo snel mogelijk, doch uiterlijk binnen 3 werkdagen na constatering aangifte te doen bij de politie en/of (een) andere daarvoor in aanmerking komende instantie(s).

Indien door de verzekeringnemer of verzekerde een verplichting als bedoeld in lid a t/m i van dit artikel niet is nagekomen, kan de verzekeraar de uitkering verminderen met de schade die hij daardoor lijdt.

10.3 Voorkomen van schade

De verzekerde is verplicht voor eigen rekening de naar aard en omvang van de werkzaamheden gebruikelijke voorzorgsmaatregelen te nemen en de maatregelen te nemen die volgens wettelijke bepalingen en/of voorschriften van overheidswege zijn voorgeschreven, alsook de voorschriften na te leven die de verzekeraar bij het aangaan van deze verzekering uitdrukkelijk heeft verlangd ten aanzien van de uitvoering van het werk. Indien de verzekeringnemer of verzekerde deze maatregelen niet neemt, kan de verzekeraar de uitkering verminderen met de schade die hij daardoor lijdt.

10.4 Verplichtingen bij risicowijziging(-en)

De verzekering is aangegaan op grond van de door of namens verzekeringnemer verstrekte inlichtingen, ontwerp, bestek, tekeningen en/of overige informatie. De verzekeringnemer dient wijzigingen in bestek, tekeningen, de aard van de werkzaamheden, de methode van uitvoering, inrichting of anderszins van dien aard dat hij wist of behoorde te begrijpen dat de verzekeraar bij bekendheid daarmee ten tijde van het sluiten van de verzekering de overeenkomst nimmer had gesloten, dan wel de verzekering niet op dezelfde voorwaarden en/of tegen dezelfde premie zou hebben gesloten, aan de verzekeraar zo spoedig mogelijk mede te delen. Onverminderd het bepaalde in artikel 5.2, heeft de verzekeraar in dat geval het recht de premie en/of de voorwaarden met ingang van het tijdstip van de wijziging aan te passen.

11 Schaderegeling

Schaderegeling geschiedt met de verzekeringnemer die geacht zal worden door alle andere partijen onder deze polis onherroepelijk daartoe te zijn gemachtigd, met dien verstande dat deze machtiging eindigt bij verlening van voorlopige surseance van betaling aan of faillissement van de gemachtigde of wanneer de gemachtigde anderszins het vrije beheer over zijn vermogen verliest of zijn onderneming in liquidatie treedt.

Uitkering van de schadepeningen zal geschieden aan de verzekerde die de schade lijdt, behoudens in geval van aanspraken zoals bedoeld in artikel 2.7. van rubriek 2: aansprakelijkheid.

12 Schadevaststelling

Ingeval van schade onder deze verzekering zal een expert worden benoemd door de makelaar namens en in overleg met de verzekeraar. De expert zal onderzoek verrichten en rapporteren met betrekking tot de oorzaak en de omstandigheden van de gebeurtenis en de omvang van de kosten.

De kosten van de expert komen ten laste van de verzekeraar.

Indien de verzekeraar en verzekeringnemer of hun gemachtigde niet tot overeenstemming kunnen komen over de aanwijzing van de expert, zal de vaststelling van de schade geschieden door twee experts van wie één te benoemen door gemachtigde c.q. verzekeringnemer en één door de verzekeraar.

Van dit recht kan de verzekeringnemer ook gebruikmaken nadat gerede twijfel bestaat over de juistheid van de rapportage van de namens verzekeraars benoemde schade-expert en na overleg met de makelaar en verzekeraars. De kosten van de deskundige komen voor rekening van verzekeraars indien de deskundige de onjuistheid van de rapportage van de namens verzekeraars ingeschakelde schade-expert aantoonst, doch maximaal de kosten van de namens verzekeraars benoemde schade-expert.

Alvorens hun werkzaamheden te beginnen zullen beide experts tezamen, voor het geval van verschil in taxaties, een derde expert benoemen, die in dat geval als arbiter, na beide experts gehoord of schriftelijk opgeroepen te hebben, binnen de grenzen van de beide taxaties, het schadebedrag bindend heeft vast te stellen.

De verzekeraar en verzekeringnemer of hun gemachtigde dragen ieder de kosten van de eigen expert; de kosten van de arbiter worden door beide partijen en ieder voor de helft gedragen.

Bij nalatigheid, hetzij van één van de partijen om een expert te benoemen, hetzij van één van de experts om aan de benoeming van een arbiter mee te werken, alsmede indien geen overeenstemming over de keuze van de arbiter wordt verkregen, zal een benoeming, op verzoek van de meest gerede partij gedaan door de voorzitter van de Kamer van Koophandel te Amsterdam of Rotterdam, voor beide partijen bindend zijn. De partij, die dit verzoek doet, zal daarvan onverwijld bij aangetekend schrijven aan de wederpartij kennis geven.

Het schadebedrag, op deze wijze tussen experts vastgesteld, zal voor beide partijen bindend zijn, tenzij door één van de partijen wordt aangetoond, dat bij de vaststelling van het schadebedrag gebruik is gemaakt van onjuiste gegevens of tenzij door één van de partijen een rekenfout in de schadeberekening wordt aangetoond.

Door het verlenen van medewerking aan het bovenstaande wordt de verzekeraar niet geacht aansprakelijkheid te erkennen.

Een vaststellingsovereenkomst, in de zin van artikel 7:900 en volgende Burgerlijk Wetboek, kan uitsluitend tot stand komen tussen de verzekeringnemer en de verzekeraar.

13 Algemene uitsluitingen

De verzekeraar is geen vergoeding verschuldigd in geval van schade veroorzaakt door of verband houdende met:

13.1 Molest

13.1.1 Onder molest is te verstaan:

- a. gewapend conflict: elk geval waarin staten of andere georganiseerde partijen elkaar, of althans de een de ander, gebruik makend van militaire machtsmiddelen, bestrijden. Onder gewapend conflict wordt mede verstaan het gewapend optreden van een Vredesmacht der Verenigde Naties;
- b. burgeroorlog: een min of meer georganiseerde gewelddadige strijd tussen inwoners van een zelfde staat, waarbij een belangrijk deel van de inwoners van die staat betrokken is;
- c. opstand: georganiseerd gewelddadig verzet binnen een staat, gericht tegen het openbaar gezag;
- d. binnenlandse onlusten: min of meer georganiseerde gewelddadige handelingen, op verschillende plaatsen zich voordoend binnen een staat;
- e. oproer: een min of meer georganiseerde gewelddadige beweging gericht tegen het openbare gezag;
- f. mouterij: een min of meer georganiseerde gewelddadige beweging van leden van enige gewapende macht, gericht tegen het gezag waaronder zij gesteld zijn;
- g. terrorisme: Gewelddadige handelingen en/of gedragingen – begaan buiten het kader van één van de zes in artikel 64 lid 2 van de Wet op het Financieel Toezicht genoemde vormen van molest – in de vorm van een aanslag of een reeks van in tijd en oogmerk met elkaar samenhangende aanslagen als gevolg waarvan letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, en/of schade aan zaken ontstaat dan wel anderszins economische belangen worden aangetast, waarbij aannemelijk is dat deze aanslag of reeks van – al dan niet in enig organisatorisch verband – is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken;
- h. kwaadwillige besmetting: Het – buiten het kader van een van de zes in artikel 64 lid 2 van de Wet op het Financieel Toezicht genoemde vormen van molest – (doen) verspreiden van ziektekiemen en/of stoffen die als gevolg van hun (in)directe fysische, biologische, radioactieve of chemische inwerking letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, bij mensen of dieren kunnen veroorzaken en/of schade aan zaken kunnen toebrengen dan wel anderszins economische belangen kunnen aantasten, waarbij aannemelijk is dat het (doen) verspreiden – al dan niet in enig organisatorisch verband – is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze ideologische doelen te verwezenlijken;
- i. preventieve maatregelen: Van overheidswege en/of door verzekeren en/of derden getroffen maatregelen om het onmiddellijk dreigend gevaar van terrorisme en/of kwaadwillige besmetting af te wenden of – indien dit gevaar zich heeft verwezenlijkt – de gevolgen daarvan te beperken.

13.1.2 Verlies van en/of schade aan het werk veroorzaakt door achtergelaten bommen, mijnen of ieder ander soort ammunitie of wapens vallen niet onder de werking van artikel 13.1.1., mits het land waarin het werk gelegen is ten tijde van de schade niet daadwerkelijk in een molestsituatie verkeert.

13.2 Atoomkernreacties

Onder een atoomkernreactie is te verstaan iedere kernreactie waarbij energie vrijkomt zoals kernfusie, kernsplijting, kunstmatige en natuurlijke radioactiviteit. De uitsluiting geldt niet met betrekking tot schade veroorzaakt door radioactieve nucliden, die zich buiten een kerninstallatie bevinden en gebruikt worden of bestemd zijn om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische, wetenschappelijke, onderwijskundige, of (niet-militaire) beveiligingsdoeleinden, mits er een door enige rijksoverheid afgegeven vergunning (voor zover vereist) van kracht is voor vervaardiging, gebruik, opslag en het zich ontdoen van radioactieve stoffen.

Onder 'kerninstallatie' wordt verstaan een kerninstallatie in de zin van de Wet Aansprakelijkheid Kernongevallen (Staatsblad 1979-225), alsmede een kerninstallatie aan boord van een schip. Voor zover krachtens enige wet of enig verdrag een derde voor de geleden schade aansprakelijk is, vindt de voorgaande alinea geen toepassing.

13.3 Opzet

- 13.3.1 Schaden welke te wijten is aan opzet, al dan niet bewuste roekeloosheid, of geschiedt met uitdrukkelijk goedvinden van (één der) verzekerde partijen, waarbij als verzekerde in het kader van dit artikel alleen zal worden beschouwd:
- bij een N.V., B.V., Vereniging of Stichting: de in boek 2 BW genoemde bestuurders, handelende binnen de kring van hun bevoegdheid;
  - bij een C.V. of V.O.F.: de beherende vennoten, of degene die door Verzekerde is belast met de algehele feitelijke leiding over de uitvoering van Het Werk;
- 13.3.2 Indien echter een andere Verzekerde hierdoor schade lijdt, zullen verzekeraars niet van hun verplichting tot vergoeding tegenover deze partij ontheven zijn; verzekeraars hebben, in tegenstelling tot het bepaalde in artikel 8. "Primaire dekking", het recht van verhaal op de Verzekerde die handelen of nalaten als bedoeld in artikel 13.3.1, verweten kan worden.

14 Premie en schadebetaling

14.1 Begripsomschrijvingen

- 14.1.1 Premie
Onder "premie" wordt voor de toepassing van dit artikel mede verstaan de overige in verband met het verlenen van verzekeringsdekking door verzekerde verschuldigde bedragen.
- 14.1.2 Verzekerde
Onder "verzekerde" wordt voor de toepassing van dit artikel mede verstaan de verzekeringnemer almede ieder ander die de premie verschuldigd is.

14.2 Premie

- 14.2.1 De makelaar neemt op zich de premie als eigen schuld aan de verzekeraar te zullen voldoen op het moment dat deze krachtens de verzekeringsovereenkomst verschuldigd wordt door de verzekerde. Tenzij uitdrukkelijk anders is of wordt overeengekomen zal betaling van de premie door de makelaar plaatsvinden door creditering van de verzekeraar in rekening-courant voor de krachtens de verzekeringsovereenkomst door de verzekerde verschuldigde premie, op welk moment de verzekerde jegens de verzekeraar zal zijn gekweten.
- 14.2.2 Verzekerde is gehouden de premie aan de makelaar te vergoeden. Ingeval de verzekering via een tweede tussenpersoon is gesloten en de verzekerde aan deze tweede tussenpersoon heeft betaald, is de verzekerde door deze betaling tegenover de makelaar eerst gekweten, nadat deze tweede tussenpersoon de premie aan de makelaar heeft betaald.
- 14.2.3 Behoudens het hierna onder 14.2.4 t/m 14.2.6 geregelde geval van surseance van betaling of faillissement, verleent de makelaar verzekerde krediet voor de betaling van de onder 16.2.2 bedoelde premie. De makelaar kan het krediet schriftelijk opzeggen en neemt daarbij een termijn van 14 dagen in acht.
- 14.2.4 Door het tot stand komen van de verzekering is de makelaar door de verzekerde onherroepelijk gemachtigd verzekeraar tussentijds van zijn verplichtingen uit de verzekeringsovereenkomst te ontslaan indien de verzekerde of, ingeval de verzekering via een tweede tussenpersoon is gesloten, deze tweede tussenpersoon nalaat de premie aan de makelaar te voldoen en de makelaar deswege het krediet opzegt.
- 14.2.5 De makelaar zal verzekeraar niet van zijn verplichtingen ontslaan zonder verzekerde vooraf, met inachtneming van een termijn van 14 dagen, schriftelijk van zijn voornemen in kennis te hebben gesteld.
- 14.2.6 In geval de verzekerde in staat van faillissement of surseance van betaling geraakt eindigt een op grond van het bepaalde onder 14.2.3 lopend krediet onmiddellijk en is verzekeraar ontslagen van zijn nadien uit hoofde van de verzekeringsovereenkomst ontstane verplichtingen.
- 14.2.7 Deze rechtsgevolgen treden in door het enkele uitspreken van het faillissement of de surseance zonder dat voorafgaande ingebrekestelling is vereist. De dekking kan evenwel ten behoeve van de overige verzekerden en/of boedel in overleg met hen, de verzekeraar, de makelaar en de curator of bewindvoerder alsnog en met terugwerkende kracht hersteld worden derhalve ook ten aanzien van na de datum van faillissement of surseance gevallen schade, indien en voor zover de makelaar zekerheid heeft gekregen over betaling aan hem van de totaal alsdan verschuldigde premie.

14.2.8 Het overleg hiertoe kan gevoerd worden gedurende een maand na de datum van het uitspreken van het faillissement of de surseance, of, indien dit later is, tot 14 dagen na dat de makelaar, de verzekerde, c.q. de bewindvoerder of curator over het vervallen van het krediet en het ontslag van de verzekeraar van zijn verplichtingen en van de bevoegdheid tot het eventueel doen herleven van de dekking in kennis heeft gesteld,

14.2.9 Het bepaalde in dit artikel over faillissement of surseance laat onverlet de rechten die de verzekeraar kan ontlenen aan het bepaalde in de artikelen 5.1 en 10.1 van de voorwaarden.

14.3 Schade-uitkeringen en premierestituties

14.3.1 Tenzij de rechthebbende anders wenst en dit vooraf schriftelijk aan de verzekeraar heeft meegedeeld zal de makelaar de verzekeraar in rekening-courant voor de verschuldigde schade-uitkeringen en premierestituties debiteren. De verzekeraar zal daardoor zijn gekweten, zodra de schade-uitkeringen door de rechthebbende zullen zijn ontvangen, respectievelijk met hem zal zijn verrekend in overeenstemming met de wet dan wel een tussen hem en de makelaar bestaande regeling.

Indien de verzekeraar de schadepenningen heeft betaald aan de makelaar en deze in gebreke blijft om deze aan de rechthebbende door te betalen, kan de verzekeraar de schadepenningen van de makelaar terugvorderen indien hij tot hernieuwde betaling wordt aangesproken door de rechthebbende. Indien de makelaar de van de verzekeraar ontvangen schadepenningen heeft doorbetaald aan de tweede tussenpersoon, maar deze laatste in gebreke blijft voor doorbetaling zorg te dragen, zal de makelaar de schadepenningen van de tweede tussenpersoon kunnen terugvorderen indien hij hetzij door de rechthebbende wordt aangesproken tot rechtstreekse betaling, hetzij door de verzekeraar die schadepenningen van de makelaar terugvordert, zoals in dit lid voorzien.

14.3.2 De makelaar zal de schade-uitkeringen en premierestituties aan de rechthebbende afdragen. De makelaar is evenwel tot niet meer gehouden dan tot betaling van het saldo dat resteert na verrekening van deze schade-uitkeringen en premierestituties met ten tijde van het ontstaan van de afdracht verplichting al dan niet opeisbare doch reeds vaststaande vorderingen op verzekerde uit hoofde van welke verzekering ook. Deze verrekening zal evenwel niet plaatsvinden bij verzekeringen die aan toonder of order zijn gesteld, tenzij de verzekeringnemer tot de uitkering is gerechtigd en bij verplichte aansprakelijkheidsverzekeringen.

Indien op het recht op uitkering een pandrecht rust als bedoeld in artikel 3:229 BW, ofwel een voorrecht als bedoeld in artikel 3:283 BW, alsook in geval van een onverplichte verzekering tegen aansprakelijkheid, zal de verrekening zich niet verder uitstrekken dan tot hetgeen de verzekeringnemer verschuldigd is ter zake van de verzekering waarop de uitkering wordt gedaan.

15 Zoekkosten

In het geval dat een verzekerde redelijke gronden heeft om aan te nemen dat een schade aan het werk en/of bestaande eigendommen is ontstaan, welke schade onder deze verzekering voor vergoeding in aanmerking komt (het eigen risico buiten beschouwing latend), zullen verzekeraars de redelijke kosten en uitgaven van het lokaliseren/opsporen van een dergelijke schade vergoeden, indien een dergelijke schade feitelijk gelokaliseerd/opgespoord wordt. In geval dat bovenstaande situatie zich voordoet, is de verzekerde verplicht de verzekeraars hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte te stellen.

Deze uitbreiding is gelimiteerd tot € 50.000,- per gebeurtenis of reeks van gebeurtenissen als gevolg van één en dezelfde oorzaak.

16 Schaderegeling en (voorschot) betaling

16.1 Uiterlijk 4 weken nadat verzekeraars in het bezit zijn gesteld van alle voor de beoordeling van de schade benodigde gegevens, zullen zij tot schade-uitkering overgaan, tenzij verzekeraar(s) van mening zijn dat de schade overeenkomstig de polisvoorwaarden niet - of niet geheel - voor vergoeding in aanmerking komt, welk standpunt zij eveneens binnen voorgenomde termijn aan de verzekeringnemer kenbaar zullen maken. Bij gedeeltelijke erkenning zullen verzekeraars wel het niet betwiste gedeelte van de schade binnen voorgenomde termijn uitkeren.

16.2 Verzekeraars zullen, na een schriftelijk verzoek daartoe van verzekerde via de verzekeringnemer, een voorschotbetaling verrichten tot maximaal het bedrag dat op dat moment als onbetwiste schade onder de polis is vastgesteld.

16.3 Schadevergoedingen zullen worden uitbetaald aan de verzekeringnemer, tenzij de verzekeringnemer en de makelaar anders overeenkomen.

16.4 Het bovenstaande is niet van toepassing indien specifieke schaderegelingsprocedures zijn overeengekomen.

17 Afmakingscourtage (excl. rubriek 2)

Boven de verzekerde som dekt deze verzekering eveneens 1% afmakingscourtage, welke Raetsheren van Orden B.V. in geval van schade aan de verzekerde in rekening brengt. Verzekeraars accepteren derhalve 101% van hun aandeel.

18 Volgverzekeraars

Indien meer dan twee verzekeraars op deze verzekering zijn betrokken, zullen andere voorwaarden en premies dan die in deze polis vermeld slechts met de twee bovenstaande verzekeraars behoeven te worden overeengekomen en alle schaden zullen eveneens slechts met hen behoeven te worden en afgewikkeld. De overige verzekeraars zullen die twee verzekeraars daarbij in alle opzichten volgen, ook wanneer laatstgenoemden erin toestemmen dat een schade coulance halve wordt vergoed.

Een verhoging van het in deze polis vermelde verzekerd bedrag en zgn. "ex Gratia" betalingen zal echter de goedkeuring van alle verzekeraars behoeven.

19 Verjaring

- 19.1** Een rechtsvordering tegen de verzekeraar tot het doen van een uitkering verjaart door verloop van 3 jaren na de aanvang van de dag, volgende op die waarop de tot uitkering gerechtigde met de opeisbaarheid daarvan bekend is geworden.
- 19.2** De verjaring wordt gestuit door een schriftelijke mededeling, waarbij op uitkering aanspraak wordt gemaakt. Een nieuwe verjaringstermijn begint te lopen met de aanvang van de dag, volgende op die waarop de verzekeraar hetzij de aanspraak erkent, hetzij bij aangetekende brief ondubbelzinnig heeft medegedeeld de aanspraak af te wijzen.
- 19.3** Bij verzekering tegen aansprakelijkheid wordt de verjaring in afwijking van lid 2, eerste zin, gestuit door iedere onderhandeling tussen de verzekeraar en de tot uitkering gerechtigde of de benadeelde. In dat geval begint een nieuwe verjaringstermijn van drie jaren te lopen met de aanvang van de dag, volgende op die waarop de verzekeraar hetzij de aanspraak herkent, hetzij ondubbelzinnig aan degene met wie hij onderhandelt en, indien deze een ander is, aan de tot uitkering gerechtigde heeft medegedeeld dat hij de onderhandelingen afbreekt.

20 Oversluiting

In geval van gehele of gedeeltelijke oversluiting van een of meer aandelen in deze verzekeringsovereenkomst zal de overnemende verzekeraar, al dan niet reeds betrokken op de verzekering, ten aanzien van de juistheid en/of volledigheid van voor deze verzekering van belang zijnde gegevens en/of bekendheid daarmede, geen andere rechten hebben dan die welke de verzekeraars toekomen die reeds op de verzekering betrokken zijn en blijven.

21 Opzegging bij verminderde solvabiliteit

De verzekeringnemer heeft het recht om het aandeel van een verzekeraar tussentijds met onmiddellijk ingang schriftelijk op te zeggen indien:

- deze verzekeraar insolvent wordt of anderszins niet meer aan zijn verplichtingen blijkt te kunnen voldoen en/of
- deze verzekeraar door Standard & Poor's een lagere rating dan BBB of een daarmede vergelijkbare lagere rating van
- AM Best heeft gekregen.

De verzekeringnemer heeft in dat geval recht op restitutie van de premie over het niet verstreken deel van de verzekeringstermijn voor het aandeel van de desbetreffende verzekeraar.

22 Prioriteitsbepaling

Voor zover sprake mocht zijn van tegenstrijdigheden in de tekst van de van toepassing zijnde voorwaarde, dan gelden de volgende voorrangsregels:

- clausules gaan vóór verzekeringsvoorwaarden;
- aanvullende verzekeringsvoorwaarden gaan vóór verzekeringsvoorwaarden en clausules.

Tegenstrijdigheden in bepalingen van gelijke rangorde worden niet ten nadelen van verzekerde uitgelegd.

23 Terrorisme (NHT)

23.1 Begripsomschrijving

23.1.1 Terrorisme

Gewelddadige handelingen en/of gedragingen – begaan buiten het kader van een van de zes in artikel 3:38 van de Wet op het financieel toezicht genoemde vormen van molest – in de vorm van een aanslag of een reeks van in tijd en oogmerk met elkaar samenhangende aanslagen als gevolg waarvan letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, en/of schade aan zaken ontstaat dan wel anderszins economische belangen worden aangetast, waarbij aannemelijk is dat deze aanslag of reeks – al dan niet in enig organisatorisch verband – is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

23.1.2 Kwaadwillige besmetting

Het – buiten het kader van een van de zes in artikel 3:38 van de Wet op het financieel toezicht genoemde vormen van molest – (doen) verspreiden van ziektekiemen en/of stoffen die als gevolg van hun (in)directe fysische, biologische, radioactieve of chemische inwerking letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, bij mensen of dieren kunnen veroorzaken en/of schade aan zaken kunnen toebrengen dan wel anderszins economische belangen kunnen aantasten, waarbij aannemelijk is dat het (doen) verspreiden – al dan niet in enig organisatorisch verband – is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

23.1.3 Preventieve maatregelen

Van overheidswege en/of door verzekerden en/of derden getroffen maatregelen om het onmiddellijk dreigend gevaar van terrorisme en/of kwaadwillige besmetting af te wenden of – indien dit gevaar zich heeft verwezenlijkt – de gevolgen daarvan te beperken.

23.1.4 Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT)

Een door het Verbond van Verzekeraars in Nederland opgerichte herverzekeringsmaatschappij, waarbij uitkeringsverplichtingen uit hoofde van verzekeringsovereenkomsten, die voor in Nederland toegelaten verzekeraars direct of indirect kunnen voortvloeien uit de verwezenlijking van de in artikel 1.1, 1.2 en 1.3 omschreven risico's, in herverzekering kunnen worden ondergebracht.

23.1.5 Verzekeringsovereenkomsten

- a. Overeenkomsten van schadeverzekering voor zover zij overeenkomstig het bepaalde in artikel 1:1 onder “staat waar het risico is gelegen” van de Wet op het financieel toezicht betrekking hebben op in Nederland gelegen risico's.
- b. Overeenkomsten van levensverzekering voor zover gesloten met een verzekeringnemer met gewone verblijfplaats in Nederland, of, indien verzekeringnemer een rechtspersoon is, met de in Nederland gevestigde vestiging van de rechtspersoon waarop de verzekering betrekking heeft.
- c. Overeenkomsten van natura-uitvaartverzekering voor zover gesloten met een verzekeringnemer met een gewone verblijfplaats in Nederland, of, indien verzekeringnemer een rechtspersoon is, met de in Nederland gevestigde vestiging van de rechtspersoon waarop de verzekering betrekking heeft.

23.1.6 In Nederland toegelaten verzekeraars

Levens-, natura-uitvaart- en schadeverzekeraars die op grond van de Wet op het financieel toezicht bevoegd zijn om in Nederland het verzekeringsbedrijf uit te oefenen.

23.2 Begrenzing van de dekking voor het terrorismerisico

23.2.1 Indien en voor zover, met inachtneming van de in artikel 1.1, 1.2 en 1.3 gegeven omschrijvingen, en binnen de grenzen van de geldende polisvoorwaarden, dekking bestaat voor gevolgen van een gebeurtenis die (direct of indirect) verband houdt met:

- terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen,
- handelingen of gedragingen ter voorbereiding van terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen,
- hierna gezamenlijk aan te duiden als 'het terrorismerisico', geldt dat de uitkeringsplicht van de verzekeraar terzake van iedere bij haar ingediende aanspraak op schadevergoeding en/of uitkering, is beperkt tot het bedrag van de uitkering die de verzekeraar terzake van die aanspraak ontvangt onder de herverzekering voor het terrorismerisico bij de NHT, in het geval van een verzekering met vermogensopbouw vermeerderd met het bedrag van de uit hoofde van de betrokken verzekering reeds gerealiseerde vermogensopbouw. Bij levensverzekeringen wordt het bedrag van de gerealiseerde vermogensopbouw gesteld op de krachtens de Wet op het financieel toezicht aan te houden premiereserve ten aanzien van de betrokken verzekering.

23.2.2 De NHT biedt herverzekeringsdekking voor de hiervoor genoemde aanspraken tot maximaal 1 miljard euro per kalenderjaar. Vorengenoemd bedrag kan van jaar tot jaar worden aangepast en geldt voor alle bij de NHT aangesloten verzekeraars tezamen. Van een eventuele aanpassing zal mededeling worden gedaan in drie landelijk verschijnende dagbladen.

23.2.3 In afwijking van het in de voorgaande leden van dit artikel bepaalde, geldt voor verzekeringen die betrekking hebben op:

- schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan;
- gevolgschade van schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan,
- dat per verzekeringnemer per verzekerde locatie per jaar maximaal € 75 miljoen onder deze overeenkomst zal worden uitgekeerd, voor alle deelnemende verzekeraars zoals bedoeld in artikel 1 tezamen, ongeacht het aantal afgegeven polissen.

Voor de toepassing van dit artikellid wordt onder verzekerde locatie verstaan: alle op het risicoadres aanwezige door verzekeringnemer verzekerde objecten, alsmede alle buiten het risicoadres gelegen door verzekeringnemer verzekerde objecten waarvan het gebruik en/of de bestemming in relatie staat tot de bedrijfsactiviteiten op het risicoadres. Als zodanig zullen in ieder geval worden aangemerkt alle door verzekeringnemer verzekerde objecten die op minder dan 50 meter afstand van elkaar gelegen zijn en waarvan er ten minste een op het risicoadres is gelegen.

Voor de toepassing van dit artikellid geldt voor rechtspersonen en vennootschappen die zijn verbonden in een groep, zoals bedoeld in artikel 2:24b van het Burgerlijk Wetboek, dat alle groepsmaatschappijen tezamen worden aangemerkt als een verzekeringnemer, ongeacht door welke tot de groep behorende groepsmaatschappij(en) de polis(sen) is (zijn) afgesloten.

23.3 Uitkeringsprotocol NHT

23.3.1 Op de herverzekering van de verzekeraar bij de NHT is van toepassing het Protocol afwikkeling claims (hierna te noemen het Protocol). Op grond van de in dit Protocol vastgestelde bepalingen is de NHT onder meer gerechtigd de uitkering van de schadevergoeding of het verzekerde bedrag uit te stellen tot het moment waarop zij kan bepalen of en in hoeverre zij over voldoende financiële middelen beschikt om alle vorderingen waarvoor zij als herverzekeraar dekking biedt, voor het geheel te voldoen. Voor zover de NHT niet over voldoende financiële middelen blijkt te beschikken, is zij gerechtigd overeenkomstig bedoelde bepalingen een gedeeltelijke uitkering aan de verzekeraar te doen.

23.3.2 De NHT is, met in achtneming van het gestelde in bepaling 7 van het Protocol afwikkeling claims, bevoegd om te beslissen of een gebeurtenis in verband waarmee aanspraak op uitkering wordt gedaan, als een gevolg van de verwezenlijking van het terrorismerisico moet worden aangemerkt. Een daartoe strekkend en overeenkomstig voornoemde bepaling genomen besluit van de NHT, is bindend jegens verzekeraar, verzekeringnemer, verzekerden en tot uitkering gerechtigden.

23.3.3 Eerst nadat de NHT aan de verzekeraar heeft medegedeeld welk bedrag, al dan niet bij wijze van voorschot, terzake van een vordering tot uitkering aan haar zal worden uitgekeerd, kan de verzekerde of de tot uitkering gerechtigde op de in artikel 3.1 bedoelde uitkering ter zake tegenover de verzekeraar aanspraak maken.

23.3.4. De herverzekeringsdekking bij de NHT is ingevolge bepaling 17 van het Protocol slechts van kracht voor aanspraken op schadevergoeding en/of uitkering die worden gemeld binnen twee jaar nadat de NHT van een bepaalde gebeurtenis of omstandigheid heeft vastgesteld dat deze als een verwezenlijking van het terrorismerisico in de zin van dit clausuleblad wordt beschouwd.

24 Geschillenregeling

Alle geschillen betreffende deze verzekeringsovereenkomst zijn onderworpen aan de uitspraak van de bevoegde rechter te Amsterdam of Rotterdam, tenzij de verzekerde en de verzekeraar overeenkomen het geschil door arbitrage of anderszins te beslechten.

Ingeval van arbitrage, zullen partijen in onderling overleg een onpartijdig persoon benoemen, wiens beslissing – genomen na kennisneming van alle ter zake doende feiten – voor beide partijen bindend zal zijn.

Indien één van de partijen dit wenselijk acht of indien partijen niet tot overeenstemming komen over de benoeming van een onpartijdig persoon, zal het geschil worden voorgelegd aan een arbitragecommissie van drie onpartijdige personen.

Beide partijen zullen in zodanig geval ieder een lid van deze commissie aanwijzen, terwijl de twee aldus aangewezenen in onderling overleg het derde lid zullen benoemen. De beslissing van deze commissie zal voor beide partijen bindend zijn.

Indien één van de partijen in gebreke blijft om een lid der commissie te benoemen of indien de door de twee partijen benoemde leden niet tot overeenstemming kunnen komen over de benoeming van het derde lid, dan zal het geschil alsnog worden onderworpen aan de uitspraak van de bevoegde rechter te Amsterdam of Rotterdam.

Partijen verbinden zich de arbitragekosten voor gelijke delen te dragen, tenzij zij bij akte van benoeming aan de commissie opdragen de verdeling van die kosten tussen partijen vast te stellen.
De arbiters zullen hun uitspraak doen op basis van redelijkheid en billijkheid.

25 Slotbepalingen

- 25.1** De verzekeraar en verzekerde(n) kunnen alle voor elkaar bestemde mededelingen rechtsgeldig aan de makelaar doen. Alle mededelingen van de makelaar aan de verzekerde(n) kunnen rechtsgeldig geschieden aan het laatste aan hem bekend gemaakte adres van de op het polisblad vermelde verzekerde(n).
- 25.2** Indien op het polisblad bijzondere voorwaarden zijn opgenomen die in strijd zijn met één of meer bepalingen in de afzonderlijke Rubriekvoorwaarden of de Algemene Voorwaarden, dan gelden de eerstgenoemde. Bij tegenstrijdigheid tussen Rubriekvoorwaarden en de Algemene Voorwaarden, gelden de Rubriekvoorwaarden.
- 25.3 Toepasselijk recht**
Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.

Voorwaarden per rubriek

1 Rubriek 1: het werk

1.1 Dekking tijdens de bouw-/montage- en testtermijn

Tijdens de bouw-/montage en testtermijn dekt de verzekering de schade die een verzekerde lijdt als gevolg van verlies en/of materiële beschadiging van (een deel van) het werk, door eigen schuld, uit eigen gebrek of door ongeacht welke andere oorzaak, een en ander mits de verzekerde aantoont dat de schade is ontstaan binnen de bouw-/montage of testtermijn en hij deze schade - onverminderd het bepaalde in artikel 10.2 van de Algemene bepalingen - voor het einde van de termijn als omschreven in artikel 3.5 van de Algemene bepalingen, bij de verzekeraar heeft aangemeld.

1.2 Dekking tijdens de onderhoudstermijn

Indien op het polisblad is aangegeven dat de onderhouds- of garantietermijn is meeverzekerd, dan geldt tijdens deze termijn dezelfde dekking als tijdens de bouw-/montage en testtermijn, voor zover deze schade - onverminderd het bepaalde in artikel 10.2 van de Algemene bepalingen - voor het einde van de ontdekkingstermijn zoals omschreven in artikel 3.5 van de Algemene bepalingen, bij de verzekeraar is aangemeld, en mits:

- a. deze schade rechtstreeks verband houdt met het uitvoeren van de werkzaamheden uit hoofde van verplichtingen volgens de onderhoudsbepalingen van het bestek of nog uit te voeren werkzaamheden uit hoofde van de aannemingsovereenkomst (Visit Maintenance);
- b. dekking als onder a., aangevuld met schade die zijn oorzaak vindt in de bouw-/montage en testtermijn en de oorzaak gelegen is op het bouw-/montage terrein (Extended Maintenance);
- c. dekking als onder a., aangevuld met schade die zijn oorzaak vindt voor aanvang van de onderhoudstermijn (Guarantee Maintenance).

1.3 Extra dekking

Zelfs al worden de verzekerde bedragen overschreden, verleent deze verzekering tevens dekking voor de navolgende kosten:

1.3.1 Opruimingskosten die als gevolg van een gedekte schade moeten worden gemaakt. De schadevergoeding volgens dit artikel is gemaximeerd tot 20% van het onder deze rubriek verzekerde voorlopige eindwaarde per gebeurtenis of reeks van gebeurtenissen uit één en dezelfde oorzaak met een minimum van (premie risque) € 50.000,-.

1.3.1.1 Overeenkomstig de bepalingen van artikel 1.1 van Rubriek 1: het werk, bieden Verzekeraars gedurende de bouw/montagetermijn en, op ongewijzigde condities, gedurende de onderhoudstermijn, tevens dekking voor schade of verlies van enig onderdeel van Het Werk ontstaan tijdens transport, ongeacht hoe geladen en onverschillig per welke gelegenheid, doch niet over zee (ferry transporten van en naar Scandinavië en Groot-Brittannië worden niet als zeetransport beschouwd), binnen Europa inclusief laden en lossen en inclusief opslag en/of verblijf ongeacht waar binnen Europa.

In afwijking van artikel 8 “Primaire dekking”, geldt deze dekking uitsluitend indien en voor zover geen rechten ontleend kunnen worden aan een elders lopende verzekering. Verzekeraars vergoeden de schade inclusief de kosten van wegruimen, afvoeren en/of vernietigen van de beschadigde objecten tot een maximum van (premier risque) € 2.000.000,- per gebeurtenis.

1.3.1.2 Overeengekomen wordt dat, wanneer enig onderdeel van Het Werk op of in de directe omgeving van het Bouw/Montageterrein is gelost, zonder dat enige schade aan dit onderdeel geconstateerd is, alle schade welke daarna aan dit onderdeel wordt ontdekt wordt geacht te zijn ontstaan na lossing op het Bouw/montageterrein en derhalve voor rekening van verzekeraars komt – met inachtneming van de overige bepalingen van deze verzekering – behoudens door verzekeraars te leveren tegenbewijs dat het een transportschade betreft.

1.3.3. Honoraria van architecten, juridische- en technische adviseurs en andere honoraria noodzakelijkerwijs door Verzekerde verschuldigd voor het vervangen of herstellen van verliezen of schade als gedekt onder deze verzekering (doch niet om een schadeclaim voor te bereiden), doch niet boven een bedrag dat berekend zal worden in overeenstemming met tarieven gehanteerd door passende erkende organisaties ter zake en gelimiteerd tot een bedrag gelijk aan 20% van de onder deze rubriek verzekerde voorlopige eindwaarde, met een maximum vergoeding van € 500.000,- per gebeurtenis of gebeurtenissen uit één en dezelfde oorzaak.

1.3.4. De kosten en uitgaven tot een maximum van € 250.000,- per gebeurtenis in verband met het moeten voldoen aan nieuwe algemene na de ingangsdatum van Het Werk ingegane overheidsmaatregel, welke overheidsmaatregel de vervanging of het herstel van verlies of schade als gedekt onder rubriek 1: het werk beïnvloed; doch een beroep op deze aanvullende dekking is uitsluitend mogelijk indien het overheidslichaam dat de maatregel heeft uitgevaardigd niet zelf de opdrachtgever of aanbesteder is.

1.4 Dekking na schade

1.4.1 Met betrekking tot schaden, welke in de bouw-/montagetermijn worden hersteld, zal de verzekering – ongeacht de uitbetaalde bedragen aan schade en/of kosten – zonder bijbetaling van premie voor de volle verzekerde som van kracht blijven.

1.4.2 Met betrekking tot schaden die in de onderhoudstermijn worden hersteld, zal – na betaling van een aanvullende premie op basis van hetzelfde premiepromillage – de dekking conform artikel 1.1 uitsluitend voor de reparatie- en/of vervangingswerkzaamheden weer van toepassing zijn.

1.5 Uitsluitingen

Naast de algemene uitsluitingen zijn van de verzekering uitgesloten:

- a. schade aan of verlies van het werk of enig deel daarvan, dat voor de oplevering anders dan ten behoeve van de bouw in gebruik wordt genomen, voor zover deze schade het directe gevolg is van zodanig gebruik;
- b. Schade aan- of verlies van het werk of enig deel daarvan door brand, ontploffing en blikseminslag tijdens de onderhoudstermijn van het werk. Voor nog uit te voeren werkzaamheden uit hoofde van de aannemingsovereenkomst of bestek is deze uitsluiting niet van toepassing voor schade aan die zaken welke op het moment van het ontstaan van de schade onder handen zijn en/of schade aan zaken welke nog in het kader van de aannemingsovereenkomst of bestek verwerkt moeten worden.
- c. schade vallend onder een overeengekomen garantieverplichting voor componenten. Indien in geval van schade blijkt dat de garantieverstrekker zijn aansprakelijkheid betwist of geheel of gedeeltelijk in gebreke blijft om aan zijn verplichtingen jegens verzekerde te voldoen, dan zal de verzekeraar aan de betreffende verzekerde een renteloze lening verstrekken ter grootte van het bedrag dat ten laste van deze verzekering zou kunnen worden gebracht indien deze bepaling niet van toepassing zou zijn geweest, mits verzekerde kan aantonen, gedurende minimaal zes maanden na het ontdekken van de schade, alle redelijkerwijs te verwachten pogingen heeft ondernomen garantieverstrekker tot het nakomen van zijn verplichtingen te dwingen. Deze lening wordt verstrekt onder het uitdrukkelijke voorbehoud dat verzekerde alle medewerking verleent aan die stappen, welke de verzekeraar nodig acht bij het verhalen van de schade
- d. op de garantieverstrekker, inclusief het voeren van een eventuele gerechtelijke procedure op naam van verzekerde, doch voor rekening van verzekeraar. Terugbetaling van de lening behoeft slechts te geschieden voor zover het verhaal op de betreffende garantieverstrekker slaagt;

- e. gebreken of tekortkomingen in materialen, het ontwerp of de uitvoering van de werkzaamheden. Indien echter zulke gebreken of tekortkoming resulteren in verlies en/of materiële beschadiging van het werk, dan zal deze uitsluiting niet van toepassing zijn. De verzekeraar vergoedt in dat geval echter niet:
  - de meerkosten die voortvloeien uit de toepassing van materialen van een betere of andere soort dan de beschadigde materialen en/of de meerkosten voor verbeterd of ander ontwerp en/of de meerkosten voor een verbeterde of andere methode van uitvoering;
- f. bedrijfsschade alsmede kosten gemaakt ter voorkoming van bedrijfsschade, waaronder begrepen de kosten voortvloeiende uit vertraging in de uitvoering van en onderhandeling over contracten;
- g. schade die noodzakelijkerwijs wordt toegebracht, respectievelijk onafwendbaar uit de werkzaamheden voortvloeit, tenzij deze schade dient tot herstel van een gedekte schade;
- h. de materialen waaruit hulpconstructies en hulpwerken zijn opgebouwd, voor zover deze materialen niet bestemd zijn om blijvend in het werk te worden opgenomen, tenzij deze materialen uitdrukkelijk zijn meeverzekerd;
- i. schade die bestaat uit normale slijtage, normale corrosie, normale oxidatie of andere normale achteruitgang in hoedanigheid. Deze uitsluiting geldt voor dat (onder-)deel van het verzekerde werk dat rechtstreeks door één van de hiervoor genoemde invloeden is getroffen en is derhalve niet van toepassing op de beschadiging die daarvan het gevolg is;
- j. verlies door verdwijning of vermissing indien de verdwijning of vermissing eerst door middel van een normale inventarisatie wordt geconstateerd;
- k. schade door verlies van materialen van hulpconstructies en/of hulpwerken, indien na gebruik in het werk niet meer over deze materialen kan worden beschikt.

1.6 Te vergoeden maximum bedrag

Indien reparatie en/of vervanging plaatsvindt zal de schadevergoeding zijn gebaseerd op de reparatie- en/of vervangingskosten. Indien de reparatie en/of vervanging niet plaatsvindt zal de schadevergoeding geschieden naar redelijkheid en billijkheid, met als maximum de reparatie- en/of vervangingskosten.

De schadevergoeding volgens deze rubriek is per gebeurtenis gemaximeerd tot het bedrag vermeld op het polisblad, eventueel vermeerderd met het percentage voor overdekking en de extra dekkingen zoals vermeld in artikel 1.3.

2 Rubriek 2: aansprakelijkheid

2.1 Begripsomschrijvingen

2.1.1 Schade

Onder schade wordt personenschade en zaakschade verstaan. Onder personenschade wordt verstaan: letsel of aantasting van de gezondheid van personen, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.

Onder zaakschade wordt verstaan:

beschadiging, vernietiging of verlies van stoffelijke zaken (waaronder begrepen dieren) alsmede het verontreinigd of vuil worden van stoffelijke zaken en het zich daarop of daarin bevinden van vreemde stoffen, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.

2.1.2 Verzekerden

Deze rubriek dekt de aansprakelijkheid:

- a. van de onder deze polis verzekerde partijen waaronder eveneens worden begrepen het moederbedrijf, zuster- of dochterbedrijven van een verzekerde partij respectievelijk indien een verzekerde partij een publiekrechtelijke rechtspersoon is haar onderdelen, takken van dienst en departementen;
- b. van de directeuren, commissarissen, firmanten, eventuele functionarissen, alsmede de ondergeschikten van de onder a genoemde partijen;
- c. van de onder a en b genoemden tegenover elkaar en onderling.

2.1.3 Derde

Derde in de zin van deze rubriek is iedereen, behalve de aansprakelijk gestelde verzekerde.

2.2 Dekking tijdens de bouw-/ montage- en testtermijn

Verzekerd is de aansprakelijkheid van een verzekerde voor schade ontstaan tijdens de bouw-/montage- en testtermijn en veroorzaakt als gevolg van dan wel in verband met de uitvoering van het werk op het bouwterrein en/of in de directe omgeving daarvan, een en ander mits de verzekerde deze schade - onverminderd het bepaalde in artikel 10.2 van de Algemene bepalingen - voor het einde van de termijn als omschreven in artikel 3.5 van de Algemene bepalingen, bij de verzekeraar heeft aangemeld.

2.3 Dekking tijdens de onderhoudstermijn

Indien op het polisblad is aangegeven dat de onderhouds- of garantietermijn is meeverzekerd, dan geldt tijdens deze termijn dezelfde dekking als tijdens de bouw-/montage en testtermijn, voor zover deze schade - onverminderd het bepaalde in artikel 10.2 van de Algemene bepalingen - voor het einde van de ontdekkingstermijn zoals omschreven in artikel 3.5 van de Algemene bepalingen, bij de verzekeraar is aangemeld, en mits:

- a. deze schade rechtstreeks verband houdt met het uitvoeren van de werkzaamheden uit hoofde van verplichtingen volgens de onderhoudsbepalingen van het bestek of nog uit te voeren werkzaamheden uit hoofde van de aannemingsovereenkomst (Visits Maintenance);
- b. dekking als onder a., aangevuld met schade die zijn oorzaak vindt in de bouw/montage en testtermijn en de oorzaak gelegen is op het bouw-/montageterrein (Extended Maintenance);
- c. dekking als onder a., aangevuld met schade die zijn oorzaak vindt voor aanvang van de onderhoudstermijn (Guarantee Maintenance).

2.4 Te vergoeden maximum bedrag

2.4.1 Verzekerd bedrag

De verzekeraar vergoedt per gebeurtenis voor alle verzekerden tezamen ten hoogste het op het polisblad onder rubriek 2 vermelde verzekerde bedrag. De onder deze rubriek verleende dekking geldt ten behoeve van alle onder deze polis verzekerde partijen, alsof iedere partij afzonderlijk verzekerd was, met dien verstande echter, dat de aansprakelijkheid van de verzekeraar voor schaden voortvloeiende uit één en dezelfde oorzaak, de onder deze verzekering gedekte maxima nimmer zal overschrijden, ook indien meerdere verzekerde partijen voor dezelfde gebeurtenis aansprakelijk zijn.

2.4.2 Extra kosten

De verzekeraar vergoedt zo nodig boven het in artikel 2.4.1 genoemde verzekerde bedrag, tot het bedrag vermeld op het polisblad,

- a. de kosten van verweer tegen al of niet gegronde aanspraken van benadeelden, alsmede de uit een eventueel proces voortvloeiende proceskosten, tot betaling waarvan een verzekerde mocht worden veroordeeld, mits de leiding van dit verweer overeenkomstig het bepaalde in artikel 10.2 sub g. van de Algemene bepalingen bij de verzekeraar berust;
- b. de kosten van rechtsbijstand in een tegen een verzekerde ingestelde strafvervolgning, indien de verzekeraar van de hem in artikel 10.2 sub g. van de Algemene bepalingen, gegeven bevoegdheid gebruik maakt;
- c. de wettelijke rente voor zover deze loopt over het door de verzekering gedekte deel van de hoofdsom;

2.5 Uitsluitingen

Naast de algemene uitsluitingen is van de verzekering uitgesloten de aansprakelijkheid:

- a. voor zaakschaden aan het werk (artikel 1.6 van de Algemene bepalingen) en eigendommen opdrachtgever (artikel 1.11 van de Algemene bepalingen), aannemersmaterieel (artikel 1.12 van de Algemene bepalingen) en eigendommen bouwdirectie en personeel (artikel 1.13 van de Algemene bepalingen);
- b. voor schaden aan zaken, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade, die een verzekerde toebehoren of die hij, of een ander voor hem, op het moment van het toebrengen van de schade om één of andere reden onder zich heeft;
- c. Deze uitsluiting wegens opzicht geldt niet ten aanzien van zaken:
  1. die verzekerde op het moment van toebrengen van een schade niet daadwerkelijk in bewerking heeft;
  2. welke een verzekerde, anders dan in huur, pacht, bruikleen of bewaarneming, onder zich heeft indien en voor zover ter zake daarvan door een brandverzekeraar schade is vergoed.
- d. voor schaden toegebracht met of door motorrijtuigen, (lucht-)vaartuigen. Deze uitsluiting geldt niet voor :
  1. schade toegebracht met of door een motorrijtuig veroorzaakt op het bouwterrein of in de directe omgeving daarvan in verband met de uitvoering van het werk, met uitzondering van de schade die het gevolg is van het deelnemen van het motorrijtuig aan het verkeer op het bouwterrein of in de directe omgeving daarvan;
  2. schade die het directe gevolg is van de uitvoering van de verzekerde werkzaamheden die vanaf een vaartuig worden verricht. Alle schadegevallen in de maritieme sfeer, waarbij met of door het vaartuig schade wordt toegebracht, waaronder mede begrepen het deelnemen aan het scheepvaartverkeer, voortbewegen en / of liggen als schip, blijven van dekking uitgesloten.
- e. voor schaden bestaande uit winstderving en/of tijdverlet en/of bedrijfsschade van een verzekerde en/of van een toekomstig eigenaar en/of gebruiker van het werk;
- f. voor schaden voortvloeiende uit een boete-, schadevergoedings-, garantie-, vrijwarings- of soortgelijk beding, behalve indien en voor zover aansprakelijkheid ook zonder een zodanig beding zou hebben bestaan;
- g. voor schaden verband houdende met een milieuaantasting, tenzij sprake is van een milieuaantasting die het gevolg is van een plotselinge, onzekere gebeurtenis en de milieuaantasting niet het rechtstreekse gevolg is van een langzaam (in)werkend proces;
- h. voor schaden voortvloeiende uit artikel 7:658 en/of 7:611 Burgerlijk Wetboek;
- i. in geval van lichamelijk letsel, dood of aantasting van de gezondheid van direct bij de bouw betrokken partijen.

- j. voor schade voortvloeiende uit rechtmatige daad;
- k. de aansprakelijkheid voor schade waarvoor door een andere verzekeraar of sociale verzekeringsinstelling vergoeding is verleend.

2.6 Verplichtingen van verzekerde

Verzekerde is verplicht zich te onthouden van alles wat de belangen van de verzekeraar zou kunnen benadelen en met name zich te onthouden van iedere erkenning van aansprakelijkheid.

2.7 Schaderegeling

De verzekeraar heeft het recht met benadeelde(n) schikkingen te treffen en het bedrag van de schadevergoeding rechtstreeks aan de benadeelde(n) uit te betalen.

Aanspraken van benadeelden tot vergoeding van personenschade zullen worden behandeld en afgewikkeld met in achtname van het bepaalde in artikel 7:954 Burgerlijk Wetboek.

3 Rubriek 3: eigendommen opdrachtgever

3.1 Dekking

Tijdens de bouw-/montage-, test- en onderhoudstermijn is onder deze rubriek verzekerd materiële beschadiging aan en/of verlies van eigendommen van de opdrachtgever, een en ander mits de materiële beschadiging en/of het verlies direct wordt veroorzaakt door de werkzaamheden en de verzekerde de schade, onverminderd het bepaalde in artikel 10.2 van de Algemene bepalingen, voor het einde van de termijn als omschreven in artikel 3.5 van de Algemene bepalingen, bij de verzekeraar heeft aangemeld.

3.2 Extra dekking

Zelfs al worden de verzekerde bedragen overschreden, verleent deze verzekering tevens dekking voor de navolgende kosten:

- 3.3** Opruimingskosten die als gevolg van een gedekte schade moeten worden gemaakt. De schadevergoeding volgens dit artikel is gemaximeerd tot 20% van het onder deze rubriek verzekerd bedrag per gebeurtenis of reeks van gebeurtenissen uit één en dezelfde oorzaak met een minimum van (premie risqué) € 50.000,-.

- 3.2.2.** Honoraria van architecten, juridische- en technische adviseurs en andere honoraria noodzakelijkerwijs door Verzekerde verschuldigd voor het vervangen of herstellen van verliezen of schade als gedekt onder deze verzekering (doch niet om een schadeclaim voor te bereiden), doch niet boven een bedrag dat berekend zal worden in overeenstemming met tarieven gehanteerd door passende erkende organisaties ter zake en gelimiteerd tot een bedrag gelijk aan 20% van de onder deze rubriek verzekerd bedrag, met een maximum vergoeding van € 500.000,- per gebeurtenis of gebeurtenissen uit één en dezelfde oorzaak.

- 3.2.3.** De kosten en uitgaven tot een maximum van € 250.000,- per gebeurtenis of gebeurtenissen uit één en dezelfde oorzaak in verband met het moeten voldoen aan nieuwe algemene na de ingangsdatum van Het Werk ingegane overheidsmaatregel, welke overheidsmaatregel de vervanging of het herstel van verlies of schade als gedekt onder rubriek 3: bestaande eigendommen beïnvloed; doch een beroep op deze aanvullende dekking is uitsluitend mogelijk indien het overheidslichaam dat de maatregel heeft uitgevaardigd niet zelf de opdrachtgever of aanbesteder is.

3.4 Uitsluitingen

Naast de algemene uitsluitingen zijn van deze rubriek uitgesloten:

- a. schade aan (delen van) het werk waarvan de bouw-/montagetermijn nog niet is verstreken;
- b. materiële beschadiging en/of verlies door brand en/of ontploffing;
- c. bedrijfsschaden alsmede kosten gemaakt ter voorkoming van bedrijfsschaden;
- d. geld en geldswaardige papieren;
- e. beschadiging toegebracht ten behoeve van het werk, tenzij deze dient tot herstel van een gedekte schade;

3.5 Schadevergoeding

3.5.1 De verzekeraar vergoedt ingeval van schade:

- a. de reparatiekosten, met dien verstande dat voor zaken, die aan slijtage onderhevig zijn, voor normale slijtage een redelijke aftrek nieuw voor oud zal worden toegepast. Niet vergoed worden de extra kosten voor het gebruik van zaken van een andere soort of kwaliteit dan de beschadigde;
- b. indien reparatie niet mogelijk is of de reparatiekosten c.q. de vervangingskosten meer bedragen dan het verschil tussen de waarde van het betrokken object onmiddellijk voor en onmiddellijk na de gebeurtenis, uitsluitend het verschil tussen deze waarden.

3.5.1.1 Indien verzekerde het herstel van een gedekte schade aan onder rubriek 3 verzekerde interesten, wenst mee te verzekeren, onder deze polis, dient het risico voor aanvang van de herstelwerkzaamheden ter verzekering te worden aangeboden. Zonder uitdrukkelijke toestemming van de verzekeraar biedt deze polis hiervoor geen dekking.

3.5.1.2 Te vergoeden maximum bedrag.

Het op het polisblad onder rubriek 3 vermelde bedrag is een premier risque bedrag dat als maximaal te vergoeden bedrag zal gelden, ongeacht de volle waarde van de verzekerde interesten. De verzekeraar zal derhalve geen beroep kunnen doen op onderverzekering.

De schadevergoeding volgens deze rubriek is per gebeurtenis gemaximeerd tot het bedrag vermeld op het polisblad, eventueel vermeerderd met de extra dekkingen zoals vermeld in artikel 3.2.

4 Rubriek 4: aannemersmaterieel

4.1 Dekking

Tijdens de bouw-, test- en onderhoudstermijn is onder deze rubriek verzekerd materiële beschadiging aan en/of verlies van aannemersmaterieel een en ander mits de verzekerde de schade – onverminderd het bepaalde in artikel 10.2 van de Algemene bepalingen – voor het einde van de termijn als omschreven in artikel 3.5 van de Algemene bepalingen bij de verzekeraar heeft aangemeld.

4.2 Extra dekking

Zelfs al worden de verzekerde bedragen overschreden, verleent deze verzekering tevens dekking voor de navolgende kosten:

4.2.1 Opruimingskosten die als gevolg van een gedekte schade moeten worden gemaakt. De schadevergoeding volgens dit artikel is gemaximeerd tot 25% van het onder deze rubriek verzekerde voorlopige eindwaarde per gebeurtenis of reeks van gebeurtenissen uit één en dezelfde oorzaak met een minimum van (premie risque) € 5.000,-.

4.2.2 Overeenkomstig de bepalingen van artikel 4.1 van Rubriek 4: aannemersmaterieel, bieden Verzekeraars gedurende de bouw/montagetermijn en, op ongewijzigde condities, gedurende de onderhoudstermijn, tevens dekking voor schade of verlies van enig onderdeel van Het Werk ontstaan tijdens transport, ongeacht hoe geladen en onverschillig per welke gelegenheid, doch niet over zee (ferry transporten van en naar Scandinavië en Groot-Brittannië worden niet als zeetransport beschouwd), binnen Europa inclusief laden en lossen en inclusief opslag en/of verblijf ongeacht waar binnen Europa.

In afwijking van artikel 8 “Primaire dekking”, geldt deze dekking uitsluitend indien en voor zover geen rechten ontleend kunnen worden aan een elders lopende verzekering. Verzekeraars vergoeden de schade inclusief de kosten van wegruimen, afvoeren en/of vernietigen van de beschadigde objecten tot een maximum van 25% van de verzekerde waarde voor deze rubriek per gebeurtenis of reeks van gebeurtenissen uit één en dezelfde oorzaak.

4.3 Uitsluitingen

Naast de algemene uitsluitingen is/zijn van deze rubriek uitgesloten:

- a. verdwijning van goederen, indien de verdwijning pas door middel van inventarisatie wordt geconstateerd;
- b. schade aan varend en drijvend materieel, luchtvaartuigen, kranen, draglines, motorrijtuigen, bulldozers en ander mechanisch voortbewogen transport- of werkmaterieel;
- c. geld en geldswaardige papieren;
- d. bedrijfsschaden alsmede kosten gemaakt ter voorkoming van bedrijfsschaden;
- e. schade ten gevolge van machinebreuk en/of machinestoring, echter met dien verstande, dat deze uitsluiting zich beperkt tot dat deel van het object, waarin de machinebreuk, respectievelijk storing is ontstaan.

4.4 Schadevergoeding

De verzekeraar vergoedt ingeval van schade:

- a. de reparatiekosten, met dien verstande dat voor zaken, die aan slijtage onderhevig zijn, voor normale slijtage een redelijke aftrek nieuw voor oud zal worden toegepast;
- b. indien reparatie niet mogelijk is of de reparatiekosten c.q. de vervangingskosten meer bedragen dan het verschil tussen de waarde van het betrokken object onmiddellijk voor en onmiddellijk na de gebeurtenis, uitsluitend het verschil tussen deze waarden.

4.5 **Te vergoeden maximum bedrag**

Het op het polisblad onder rubriek 4 vermelde bedrag is een premier risque bedrag dat als maximaal te vergoeden bedrag zal gelden, ongeacht de volle waarde van de verzekerde interessen. De verzekeraar zal derhalve geen beroep kunnen doen op onderverzekering.

De schadevergoeding volgens deze rubriek is per gebeurtenis gemaximeerd tot het bedrag vermeld op het polisblad, eventueel vermeerderd met de extra dekkingen zoals vermeld in artikel 4.2.

5 **Rubriek 5: eigendommen bouwdirectie en personeel**

5.1 **Dekking**

Tijdens de bouw-, test- en onderhoudstermijn is onder deze rubriek verzekerd materiële beschadiging aan en/of verlies van eigendommen van bouwdirectie en personeel indien en voor zover verzekerde hiervoor krachtens het bestek of anderszins aansprakelijk is.

5.2 **Extra dekking**

Zelfs al worden de verzekerde bedragen overschreden, verleent deze verzekering tevens dekking voor de navolgende kosten:

- 5.2.1 Opruimingskosten die als gevolg van een gedekte schade moeten worden gemaakt. De schadevergoeding volgens dit artikel is gemaximeerd tot 25% van het onder deze rubriek verzekerde voorlopige eindwaarde per gebeurtenis of reeks van gebeurtenissen uit één en dezelfde oorzaak met een minimum van (premie risque) € 5.000,-.
- 5.2.1.1 Overeenkomstig de bepalingen van artikel 5.1 van Rubriek 5: eigendommen bouwdirectie en personeel, bieden Verzekeraars gedurende de bouw/montagetermijn en, op ongewijzigde condities, gedurende de onderhoudstermijn, tevens dekking voor schade of verlies van enig onderdeel van Het Werk ontstaan tijdens transport, ongeacht hoe geladen en onverschillig per welke gelegenheid, doch niet over zee (ferry transporten van en naar Scandinavië en Groot-Brittannië worden niet als zeetransport beschouwd), binnen Europa inclusief laden en lossen en inclusief opslag en/of verblijf ongeacht waar binnen Europa.
In afwijking van artikel 8 "Primaire dekking", geldt deze dekking uitsluitend indien en voor zover geen rechten ontleend kunnen worden aan een elders lopende verzekering. Verzekeraars vergoeden de schade inclusief de kosten van wegruimen, afvoeren en/of vernietigen van de beschadigde objecten tot een maximum van 25% van de verzekerde waarde voor deze rubriek per gebeurtenis of reeks van gebeurtenissen uit één en dezelfde oorzaak.

5.3 **Uitsluitingen**

Naast de algemene uitsluitingen is/zijn van deze rubriek uitgesloten:

- a. verdwijning van persoonlijke eigendommen indien de verdwijning pas door middel van inventarisatie wordt geconstateerd;
- b. gereedschappen, werktuigen, installaties en ander bij de uitvoering van het werk in gebruik zijnde materieel;
- c. geld en geldswaardige papieren;
- d. alle direct of indirect uit een schade aan persoonlijke eigendommen voortvloeiende schade;
- e. motorrijtuigen, aanhangwagens, caravans en woonketen, alsmede de inhoud hiervan.

5.4 **Schadevergoeding**

De verzekeraar vergoedt ingeval van schade:

- a. de reparatiekosten, met dien verstande dat voor zaken, die aan slijtage onderhevig zijn, voor normale slijtage een redelijke aftrek nieuw voor oud zal worden toegepast;
- b. indien reparatie niet mogelijk is of de reparatiekosten c.q. de vervangingskosten meer bedragen dan het verschil tussen de waarde van het betrokken object onmiddellijk vóór en onmiddellijk na de gebeurtenis, uitsluitend het verschil tussen deze waarden.

5.5 **Te vergoeden maximum bedrag**

Het op het polisblad onder rubriek 5 vermelde bedrag is een premier risque bedrag dat als maximaal te vergoeden bedrag zal gelden, ongeacht de volle waarde van de verzekerde interessen. De verzekeraar zal derhalve geen beroep kunnen doen op onderverzekering.

De schadevergoeding volgens deze rubriek is per gebeurtenis gemaximeerd tot het bedrag vermeld op het polisblad, eventueel vermeerderd met de extra dekkingen zoals vermeld in artikel 5.2.